

Katalán törvény az élelmiszer-veszteség és az élelmiszer-hulladék megelőzéséről

Élelmiszerhulladék-megelőzési jogi szabályozás

[LLEI 3/2020, de l'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.](#)

2020 márciusában a katalán kormány bevezetett egy újfajta szemléletet követő törvényt az élelmiszer-hulladékok és az élelmiszer pazarlás csökkentésére. A katalán törvényhozás egyéb rendelkezéseivel ellentétben ez a törvény az élelmiszerlánc minden lépésére kiterjed, és az élelmiszer-hulladék keletkezésének megelőzését népszerűsíti az élelmiszer-adományozással szemben. Ez az élelmiszerlánc számos szereplőjére vonatkozó kötelezettségen keresztül valósul meg, konkrét intézkedések bevezetésével, beleértve az elsődleges ágazatot is.

KATALÓNIA

Szint: Regionális (Katalónia kormánya)

Népesség: 7,5 millió lakos

Fő jellemzők: Az élelmiszer-szolgáltatók és a háztartások szintjén szabályoz; úgy becsülik, hogy évente kb. 260.000 kilogramm élelmiszer kerül kidobásra, ami a megvásárolt élelmiszerek 7%-a.

AZ ÉLELMISZER-HULLADÉK HELYZETE KATALÓNIÁBAN

Az élelmiszer-szolgáltatásokra és a háztartásokra összpontosító 2012-es adatok alapján, becslések szerint, a Katalóniában vásárolt élelmiszerek 7%-a megy kárba. Ez évente 35 kg élelmiszer-hulladékot jelent lakosonként, aminek 58%-a háztartási szinten történik. Ez évi 841 millió euró, vagyis lakosonként 112 euró éves veszteségnek felel meg.

A TÖRVÉNY CÉLJA

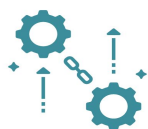
A törvény általános célja, hogy felhívja a figyelmet az élelmiszer-pazarlás problémájára, és biztosítson eszközöket annak megelőzésére [...], valamint a pazarlás csökkentését ösztönző intézkedések előmozdítása. Ennek érdekében lefedi a teljes élelmiszer-ellátási láncot – az elsődleges termeléstől a háztartásokig – az élelmiszer-pazarlás megelőzésére vonatkozó kötelezettségek lefektetésével minden érintett számára, és nem csak az újraelosztás kapcsán. A kötelezettségek között szerepelnek a számszerű adatok felvételére és csökkentési tervek elkészítésére vonatkozó rendelkezések. A jogszabály rögzíti az állampolgárok jogait is – például a maradék hazavitelére való kérését – és szabályozza a begyűjtési gyakorlatot.

FŐ INTÉZKEDÉSEK

Törvénycikk	Intézkedés
5. cikk: az élelmiszer-elosztással foglalkozó élelmiszerlánc-vállalatok, társadalmi szervezetek és egyéb nonprofit szervezetek kötelezettségei	- Kötelező élelmiszervesztesség- és pazarlás-megelőzési tervek, a csökkentett mennyiség, valamint az ingyenes kiosztásra és takarmányozásra szánt termékek mérése, bejelentése. - Munkavállalók képzése és bevonása az élelmiszer-pazarlás csökkentésébe. - Termékértékesítések promóciója a minőségmegőrzési idő vagy a lejárat dátum közelében. - Hiányos vagy hibás termékek értékesítésének népszerűsítése. - Kimért értékesítés, szezonális, helyi és fenntartható termékek értékesítésének népszerűsítése.
6. cikk: az éttermi, szállodai és vendéglátóipari vállalkozások további kötelezettségei	- A jogalanyoknak tájékoztatniuk kell a fogyasztókat, és egyszerűvé és ingyenessé kell tenniük az élelmiszerük elvitelét. - Elvitelre alkalmas élelmiszerek számára újrahasznosítható, komposztálható vagy újrahasználatos tárolók biztosítása.
7. cikk: a hatóságok kötelezettségei	- Élelmiszer-pazarlás megelőzésére vonatkozó záradékok beépítése az élelmiszerekkel kapcsolatos közbeszerzési szerződésekbe és megállapodásokba. - Információs rendszer létrehozása a jelentett adatok összegyűjtésére és elemzésére. - Pénzügyi források biztosítása élelmiszer-pazarlás megelőzésére irányuló projektekhez, hátrányos helyzetű csoportok munkahelyteremtése céljából.
10. cikk: fogyasztói jogok	- A fogyasztóknak információkat kell kapniuk a hatóságoktól és a vállalatoktól hulladékmegelőzési stratégiájukról. - A fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy többletköltség nélkül vigyék el ételeiket.
14. cikk: jogsértések	Mind az adatszolgáltatás, mind a hulladékhierarchia alkalmazásának megsértése súlyos szabálysértésnek minősül.
4. záró rendelkezés: begyűjtés	Az élelmiszer-vesztesség csökkentése érdekében kormányzati kötelezettség a begyűjtés nonprofit tevékenységként történő szabályozása.

LINKEK AZ EU-TÖRVÉNYEKHEZ

[2008/98/EK](#) [keretirányelv](#) a [hulladékokról](#) (Hulladék [Keretirányelv](#))
[178/2002/EK](#) rendelet az élelmiszerekről (Általános Élelmiszerjog)

**A hulladékmegelőzésre fókuszál
a teljes élelmiszerláncon**

**Meghatározza az érintettek
jogait és kötelességeit**

**Szabályozza a begyűjtési
gyakorlatot**

További jó gyakorlatokért látogassanak el a [Zero Waste Europe honlapjára](#) vagy az [European Environmental Bureau's brief on the economic incentives to reduce waste](#) weboldalra.

Zero Waste Europe, 2021 november

Szerző:

Pierre Condamine – Zero Waste Europe (pierre@zerowasteurope.eu)

Szerkesztő:

Ana Oliveira – Zero Waste Europe

Fordító:

Humusz Szövetség

A Zero Waste Europe egy közösségeket, helyi vezetőket, vállalatokat, szakértőket és aktivistákat tömörítő európai hálózat, amely célja, hogy kiiktassa a hulladékot társadalmunkból. Arra biztatjuk a közösségeket, hogy gondolják újra az erőforrásokhoz való kapcsolatukat, alakítsanak ki tudatosabb életmódot és fenntarthatóbb fogyasztási mintákat, és gondolkodjanak körforgásokban.

A Zero Waste Europe hálával fogadta az Európai Unió anyagi támogatását. Az útmutató tartalmáért a Zero Waste Europe-ot kizárólagos felelősség terheli. A tartalom nem feltétlenül tükrözi a fent nevezett támogató véleményét. A támogató nem tehető felelőssé az itt fellelhető információk esetleges felhasználásáért.